

**Hvad er litteraturformidling i
bibliotekssammenhæng?
Begrebsafklaring og opridsning af
dilemmaer**

v/ Rasmus Grøn

**Lektor, Institut for Kommunikation og psykologi, AAU
gron@hum.aau.dk**

**Litteraturformidlingskonference
Kulturøen, Middelfart
12.oktober 2016**

Formidling på engelsk

Over-sættelse	Betydning	Formål (hvorfor)	Mulige former (hvordan)	Brugerudbytte
Procure	Anskaffe, tilvejebringe	Tilgængelig-gørelse	Materialevalg Lokation m.m.	Adgang
Mediate	Mediere	Synliggørelse	Biblioteks-Indretning	Overblik
Communicate	Kommunikere	Information om litteraturen/ Samlingen	Indeksering	Redskaber til søgning
Promote	Fremme, reklamere	1)Markedsføring 2)Aktiv, målrettet henvendelse	Udstillinger, events	Inspiration Kvalificeret valg af oplevelser
Impart (knowledge)	Bibringe (viden)	Realisering af Kulturelle og sociale værdier		Læring, personlig udvikling

Hvordan (teknik):
teknisk, æstetisk,
interpersonelt
spørgsmål
(kommunikation,
design, koordinering)

Hvad (indhold):
kulturelt – litterært
spørgsmål
(materialeviden)

Hvorfor (rationale):
værdimæssigt
spørgsmål (litteraturens
– og bibliotekets –
værdi og relevans)

DILEMMA 1:

**Bibliotekerne og det litterære
markeds (u)orden**

Vækst i udgivne titler

**Især pga. nye publikationsformer:
mikroforlag, forskellige
niveauer af selvudgivelser**

**Undergraver traditionelle grænser for
kulturel anerkendelse og offentlig
relevans**

**Men ikke samme forandringer i for-
deling af omsætning: stadig
koncentration om relativt få titler**

Hvordan skal biblioteket håndtere denne situation?

Hvor forpligtet er biblioteket på den 'nye bredde'?

Selektionsmekanismer?

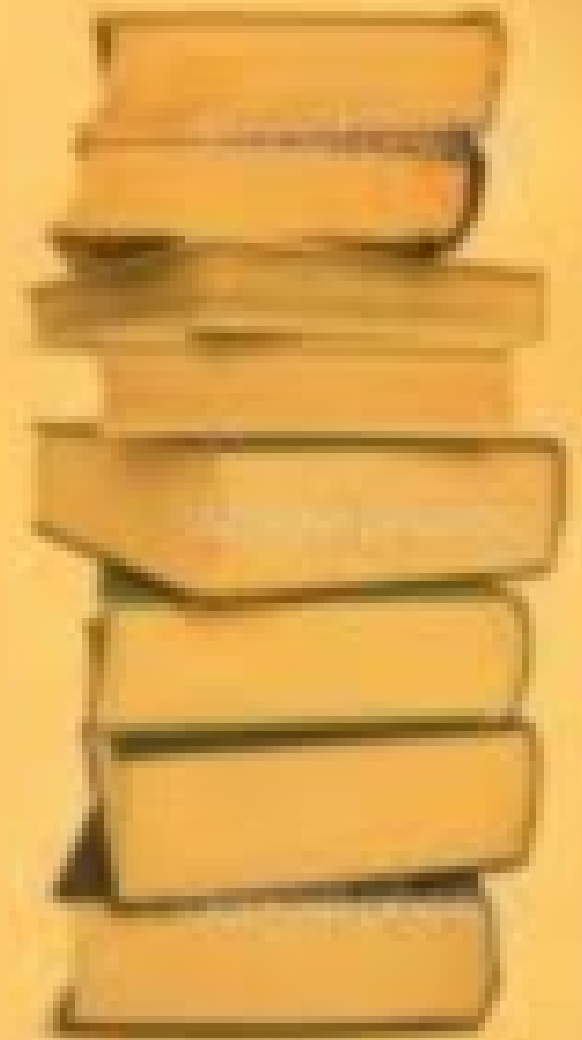
Nye formidlingstilgange?

Supplerende identitet vs. bred relevans (i.e. efterspørgsel)?

DILEMMA 2:

**Bibliotekets rolle i den digitale
litteraturformidling**

@Reolen.dk

riidr

storytel

mofibo

Kampen om eReolen: tab af sortiment – og tab af anerkendelse som kulturinstitution

Abonnementstjenester: private (billige) biblioteker med større sortiment

**Mulig vej: styrke formidlingen for at skabe
..a richer digital environment focused on the enjoyment of reading and literature. (Mount 2014, p. 99)**

Hvordan gør man det?

Er interaktivitet kun for børn?

**Ønsker man aktivering af og evt. dialog
med brugerne?**

Og hvordan 'stilladsere' disse aktiviteter?

**Inspiration/viden fra og forbindelser til
andre digitale formidlingsrum (vlogs, blogs,
social media sites m.m.)**

**Skal biblioteket være en ø, et vindue eller
et knudepunkt i det litterære landskab?**

**DILEMMA 3:
Bibliotekaren som
formidler**

Skifte fra kulturformidler– til en oplevelsesformidler

Litteraturen sekundær if. brugerens oplevelse & udbytte af litteraturen

Læsning legitimeres ud fra den enkelte læsers læselyst – formidlingen skal styrke læserens tro på værdien af egen smag og læsevaner.

Symmetrisk relation til brugere – distancering fra faglig (litteratur-)autoritet

Idealet 'den personlige ekspert': bibliotekaren som super-læser blandt ligemænd

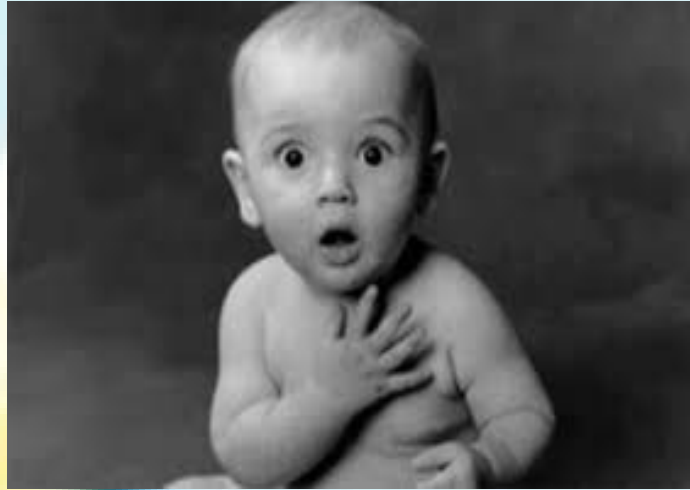

Men hvad med kvaliteten?

Tab af autoritet = tab af identitet?

**Hvad legitimerer bibliotekarens rolle som
formidler i forhold til andre formidlere/
læsere?**

SPØRGSMÅL?